

Verslag 30^e vergadering ARO, 25 maart 2014

Aanwezige ARO-leden: G. Faber (voorzitter), P. Berkhout, R. van Leeuwen, M. Steenhuis, M. van Schendelen

Namens de provincie: T. van Laar (secretaris, verslag), B. van Beekvelt (RI), J. Slangen (RI), B. Witteman (RI), H. Ziengs (SVT)

1. Opening en mededelingen

De voorzitter verwelkomt Bregje van Beekvelt, die de vergadering als toehoorder bijwoont; Bregje van Beekvelt, sectormanager Ruimtelijke Inrichting, zal vanaf de eerstvolgende vergadering de voorzittersrol van Geke Faber overnemen.

Rob van Leeuwen en Marijke van Schendelen zullen niet meedoen met de advisering over agendapunt 5 (Liergouw), in verband met betrokkenheid bij eerdere advisering vanuit de Technische Adviescommissie Hoofdgroenstructuur Amsterdam; Rob van Leeuwen zal bovendien niet meedoen met de advisering over agendapunt 6 (Enza-zaden) in verband met zijn betrokkenheid bij Welstand West-Friesland.

De secretaris legt de vraag aan de ARO voor of een plan voor de uitbreiding van een melkveehouderij aan de Hoogedijk in Katwoude (gemeente Waterland) naar de mening van de ARO een plan met impact is (dus ARO-agendering) of niet (ambtelijke afhandeling). Ambtelijk wordt hierover getwijfeld. Het bedrijf wordt groter dan 1,5 ha; nut en noodzaak zijn aangetoond. Het gaat om een nieuw staltype, met een andere landschappelijke impact dan we gewend zijn, en er zijn minder inpassingsmogelijkheden met groen, vanwege de eisen die gelden voor weidevogels. De ARO adviseert dat bij deze (ruime) bedrijfsverdubbeling sprake is van impact en om, in het algemeen, bij twijfel over de impact hiervoor te kiezen. Dit advies wordt door de behandelend ambtenaar van het plan meegenomen naar de bespreking in de staf van de gedeputeerde; dan wordt dit tevens een ambtelijk advies. Als de gedeputeerde dit advies overneemt, dan wordt het plan de eerstvolgende ARO-vergadering geagendeerd.

2. Verslag 29^e ARO-vergadering 25 februari 2014

Het verslag wordt inhoudelijk definitief vastgesteld.

3. Ervaringen met de digitale aanlevering van stukken via het iBabs systeem

Het is alle aanwezige ARO-leden deze keer gelukt in te loggen en de stukken te raadplegen. Een papieren selectie en toezending van met name de afbeeldingen wordt op prijs gesteld.

Dit agendapunt hoeft niet meer te worden opgevoerd. Een deel van de ARO gebruikt inmiddels een tablet en heeft hier goede ervaringen mee.

4. Voorbespreking van de agenda

In een niet openbaar overleg worden de diverse ingebrachte plannen voorbesproken.

5. Nieuwe vestiging melkveehouderij Liergouw, Amsterdam Noord

Aanwezig bij dit agendapunt: mevrouw M. van Nieuwkoop (beleidsadviseur stadsdeel Amsterdam Noord), de heer J. Buitenweg (stedenbouwkundig bureau)

Het betreft verplaatsing van een melkveehouderijbedrijf van de Durgerdammerdijk 138 naar een nieuwe (nu nog onbebouwde) locatie aan de Liergouw. Het bedrijf zit in Durgerdam als een ingebouwde agrarische enclave, direct achter het dijkdorp, en zit aan de milieugrenzen (op ca. 15 meter van de nabijgelegen burgerwoningen, aanzienlijk minder dan de 100 meter die de Wet geurhinder voor dit type bedrijven voorschrijft). Ook de ligging geeft beperking voor verdere groei: ontsluiting via een smalle uitrit op de eveneens smalle Durgerdammerdijk. De bestaande locatie is gelegen binnen BBG en wordt in het kader van de Ruimte voor Ruimte regeling heringericht: de bestaande bedrijfsbebouwing wordt gesloopt en vervangen door woningen. De ARO heeft hierin geen adviserende rol. De nieuwe locatie ligt buiten BBG en heeft de bestemming grasland ten behoeve van de agrarische grondgebonden veehouderij, zonder bebouwing.

De TAC (Technische Adviescommissie Hoofdgroenstructuur van de gemeente Amsterdam) heeft eerder positief geadviseerd over de verplaatsing naar de Liergouw.

Mevrouw van Nieuwkoop geeft een toelichting. De jonge boer heeft een proces van vrijwillige kavelruil afgerond, waarbij ook Natuurmonumenten belangrijke gronden heeft verworven. De Liergouw is een toegangsweg naar Ransdorp en ligt in de bufferzone Laag-Holland. Het is niet gelukt om hier een bestaand erf te vinden. Het bestuur van stadsdeel Noord ziet de nieuwe locatie als onvermijdelijk en wil een zo goed mogelijke inpassing.

De ARO vraagt zich af of er geen geschikte bestaande bebouwde percelen waren, aangezien 3% van de agrarische bedrijven ieder jaar de deuren sluit en veel gemeenten het beleid hebben om geen nieuwe agrarische bouwkavels uit te geven. Mevrouw van Nieuwkoop antwoordt dat de mogelijkheden beperkt zijn in relatie tot het land dat bij de melkveehouder in bezit is; de huiskavel komt nu direct achter de stallen te liggen. Het is niet gelukt een nabijgelegen burgerperceel te verwerven, bovendien zou het bedrijf dan erg dicht bij een hoogspanningstracé komen te liggen. In de nu verworven kavel past het bedrijf precies tussen de sloten.

De ARO is van mening dat een zorgvuldige afweging is gemaakt. Waterland is een gekoesterd gebied. Het erf verdient nog enige aandacht. Maak er een echt Waterlands erf van, niet in historiserende zin, maar een modern erf dat voortbouwt op de traditionele inrichting. Het perceel ligt op een prominente plek in een bocht van de weg en vraagt daarom extra aandacht. Een doorgewerkt landschapsonwerp zou wenselijk zijn. Aandachtspunten zijn de erfinrichting wat betreft de maatvoering, de verhouding verharding en groen, de hiërarchie

van bebouwing en de afstanden van bebouwing tot de weg en de perceelsgrenzen. Behalve dat het bedrijf wordt opgeschaald, wordt ook gekozen voor een aanvullend verdienmodel met logeerappartementen. Wat kun je terug doen voor de samenleving en met name de recreant?

De stedenbouwkundig adviseur geeft aan dat het gaat om een modern en niet kleinschalig bedrijf. Er is bewust ingespeeld op de bocht in de weg, door het woonhuis naar achteren te zetten, zodat het doorzicht vanaf de Liergouw over het open landschap vrij wordt gehouden. Dit is niet gebeurd omdat de ondernemer hier bijzonder baat bij heeft. Het voorerf krijgt een kalverweide en een waterpartij.

Conclusie:

De ARO kan goed meegaan met de gemaakte keuzen en eerder gegeven adviezen ten aanzien van verblijfsverplaatsing en begrijpt dat voor het functioneren van het melkveebedrijf een centraal gelegen nieuw te bebouwen perceel is gekozen. Ook begrijpt de ARO de daarbij gemaakte hoofdkeuzen ten aanzien van de opbouw van het erf, maar gelet op de ligging aan een belangrijke recreatieve route vanuit Amsterdam en het belang van deze plek voor de beleving van de nabije stedelingen ziet de ARO daarbij – als aanbeveling - graag dat een verdiepingsslag wordt gemaakt wat betreft de indeling en inrichting van het erf, zodat het een 'Waterlands erf 2.0.' kan worden: een goed ontworpen, eigentijdse interpretatie van wat passend is bij dit landelijk gebied.

6. Uitbreiding Enza Zaden, gemeente Enkhuizen

Aanwezig bij dit agendapunt: namens de gemeente Enkhuizen: de heren J. Dekker, R. Krikke (beleidsmedewerkers) en G-J. Hellinga (stedenbouwkundige); namens Enza-zaden: mevrouw M. Teensma (BügelHajema) en de heren A. van Ruijven (Agro AdviesBuro), M. Mulder en M. Koper (Enza Zaden), namens de provincie Noord-Holland: de heer H. Hamster (RI)

Het betreft de uitbreiding van zaadveredelingsbedrijf Enza Zaden aan de Haling, direct ten noorden van de kern Enkhuizen. Het bedrijf wil haar bestaande bouwrechten op het terrein verplaatsen naar een logistiek gunstiger gelegen plek op het terrein en wil verder in de hoogte uitbreiden. Ten opzichte van de huidige bouwrechten gaat het om een uitbreiding van iets meer dan 7.000 m². De maximale hoogte op het terrein wordt 18 meter, dit voor installaties ten behoeve van energiebesparende maatregelen.

De heer Hellinga geeft namens de gemeente aan, dat de gemeente het bedrijf dat innoveert, transformeert en groeit wil faciliteren. De logistieke ordening is daarbij heel belangrijk. Het gaat vooral om de positionering van gebouwen. Verder is de landschappelijke inpassing heel belangrijk.

Mevrouw Teensma geeft een toelichting op het beeldkwaliteitsplan. De bijzondere bedrijfsvoering van dit wereldbedrijf vraagt onder meer controle over logistiek (scheiding van

aanvoer en afvoer) en over de rondom gebruikte beplanting (geen ecologische oevers, bomen, struiken en grasdoorlatende verharding). Wel zijn gazons mogelijk en sommige hagen en bomen. De gescheiden entrees zijn nodig om de stromen van ongeschoond en geschoond zaad niet te laten kruisen. Centraal in het complex is voorzien in ruimte voor een nieuw type kassen dat in verband met klimaatbeheersing is voorzien van een (gesloten) technische verdieping eronder; vandaar de 18 meter hoogte. In het bestemmingsplan wordt aangegeven dat er ook kantoorbebouwing tot 12 meter hoogte kan komen. De landschapsanalyse gaat uit van de Haling als historische ontsluiting, welk lint te zien is als een ketting met kralen en opeenvolgende soorten bebouwing. Voorts is behoud van waterverbindingen belangrijk. De bebouwing op het Enza-terrein zijn grootschalig en mogen daarom ook groot zijn. De gebouwen bepalen het grootste deel van de inpassingsopgave. Gekozen is voor 'presenteren' aan de voorzijde, 'inpassen' aan de zijanten en 'afstand houden' aan de achterkant. De voorkant krijgt losse beplanting met wat hagen bij auto's en containers, dit als contrast met de andere kant van de Haling, die dicht beplant is. Aan de zijde van de dijk, waar containers staan, komt een haag. De hoek met de entree bij de dijk blijft open en onbebouwd.

De ARO heeft kennis genomen van de eerder gehouden workshop in Enkhuizen en de daarbij meegegeven aanbevelingen. De ARO onderschrijft deze graag. De ARO erkent het belang en de potentie van de sector; er is al eerder in de ARO over groeiende zaadveredelingsbedrijven geadviseerd. Ook nu bepleit de ARO daarbij om, gegeven de indrukwekkende, internationale betekenis van de innovatieve sector ook te streven naar maximale kwaliteit en uitstraling. Dat is een kwestie van ambitie. Het gebouw kan óók een icoon zijn. De nieuwe kas kan een spannend element worden. Daarbij vragen het materiaal van 'de huid' van de bebouwing en de kleur extra zorg. Dit vraagt om een goede architect. De ARO wijst op het voorbeeld van de Cono-kaasfabriek in de Beemster, waar door hoogwaardige architectuur een fors programma in het landschap uitstraling kreeg. Het moet gaan om een zowel trots als eenvoudig, kloek en eerlijk gebouw. Dus geen 'Las Vegas', maar passendheid in het landschap.

Bijzondere aandacht vraagt voorts 'de sprong' over de sloot aan de westzijde, waardoor het complex minder compact wordt, het springt min of meer uit het ritme. De gemeente geeft aan dat deze sprong al in het bestaande bestemmingsplan zit, daarbij zelfs dwars op de sloot: doordat het in dit voorstel is verdraaid wordt nu een betere samenhang bereikt.

De ARO is voorts geïnteresseerd in de relatie met het bestaande stedelijk weefsel van Enkhuizen, met name het nieuwbouwwijkje aan de noordkant van Enkhuizen. De stad is daar afgerond met een stevige groenstructuur. Het bedrijf dat vanouds in Enkhuizen is gevestigd en gegroeid ligt weliswaar dicht bij de stad, maar lijkt er weinig relatie mee te hebben. Kan het bedrijf visueel of anders op andere wijze (emotioneel) iets meer bij de stad worden betrokken?

Mevrouw Teensma wijst erop dat de Haling een stevige, historische lijn is, waar de bedrijven met de voorkant aan liggen. Het open maken van de dichte groenstructuur ten zuiden van de Haling is niet waarschijnlijk, de vraag is of de bewoners dat op prijs zouden stellen.

Ten slotte kaart de ARO nog de situatie met laden en lossen aan de zijde van de Haling aan. Is het mogelijk te vermijden dat vrachtwagens daar langdurig parkeren en is het mogelijk dit meer aan de zijkant op te lossen? Mevrouw Teensma geeft aan dat hier langdurig op is gestudeerd. Bij een oplossing aan de zijkant moeten vrachtwagens achteruit de losplaats in manoeuvreren. Bovendien is het daar stiltegebied. Het gebied met ongeschoond zaad zou zo compact mogelijk moeten blijven. Verder gaat het uiteindelijk maar om een zeer beperkt aantal vrachtwagens per dag.

Conclusie:

De ARO erkent het grote belang en de groeipotenties van de sector en ziet dat de feitelijke uitbreiding wat betreft ruimtebeslag bescheiden is, maar dat dit niettemin wat betreft de te realiseren hoogte en de wijze van ontsluiten de nodige consequenties heeft voor de omgeving. De ARO heeft kennis genomen van de eerder gehouden workshop en onderschrijft de daaruit voortgekomen aanbevelingen. De ARO benadrukt daarbij het belang van een samenhangende visie op bebouwing en verzorgde randen. Daarbij wil de ARO graag als extra aanbeveling meegeven dat het bedrijf als wereldspeler, met innovatieve bedrijfsprocessen en duurzame ambities, in zijn architectuur en de inrichting van de omgeving het hoogst mogelijke ambitieniveau laat zien. Tevens geeft de ARO de aanbeveling mee om te onderzoeken of en hoe het bedrijf, dat vanouds zo sterk met Enkhuizen is verbonden, ook op enigerlei wijze beter bij de aangrenzende stad kan worden betrokken.

7. Verplaatsing bedrijf ZAP naar de Kerkweg, Anna Paulownapolder, gemeente Hollands Kroon

Aanwezig bij dit agendapunt: mevr. L. Pronk (gemeente Hollands Kroon) en de heren G. de Geus (directeur ZAP), J. Waiboer (bestuursvoorzitter ZAP) en H. Hamster (provincie Noord-Holland, RI)

Het betreft de verplaatsing van het bedrijf Zaai- en pootgoedtelersvereniging Anna Paulowna bv uit Ewijcksluis naar de beoogde locatie Kerkweg zuidzijde, tussen 14 en 16. Het bedrijf ZAP is een aan de landbouw gelieerd bedrijf. Bij het bedrijf worden in de omgeving geogoste landbouwproducten (poot aardappelen en granen) verzameld en gedistribueerd. De beoogde locatie is gelegen in een agrarisch productielandschap, dat in de structuurvisie is aangewezen als gebied voor de ontwikkeling van grootschalige landbouw. De beoogde locatie, waar het bedrijf grond heeft verworven, ligt buiten BBG. Het betreft de nieuwvestiging van een niet agrarisch bedrijf in het buitengebied. Het bedrijf heeft op de huidige locatie geen mogelijkheden om de gewenste uitbreiding te realiseren. Gelet op de milieuhinder heeft verplaatsing naar een andere locatie bij alle partijen de voorkeur. Nut en noodzaak van de verplaatsing is vanuit dit perspectief dan ook aangetoond. Daarbij is aangetekend dat voor de beoogde locatie aan de Kerkweg niet is voldaan aan de procesvereisten van de PRVS (provinciale verordening). Het gaat daarbij om de zogenaamde 'Ladder voor duurzame verstedelijking', waarbij verschillende logische locaties dienen te worden afgewogen. Gelet

op de in Ewijcksluis te behalen ruimtelijke en milieutechnische winst ligt er niettemin het verzoek aan de ARO om te komen tot een ruimtelijke kwaliteitsadvies aan GS over de beoogde locatie aan de Kerkweg, bijvoorbeeld in de vorm van richtinggevende randvoorwaarden.

De vertegenwoordigers van het bedrijf benadrukken de beperkingen op de huidige locatie. Het perceel aan de Kerkweg is in samenspraak met gemeente en ook de provincie verworven. Het bedrijf wil groeien, productiviteitsverbetering door verbeterde logistiek en moderniseren. Men wil duurzaam bouwen, met goede isolatie (dubbel dak) en zonnecollectoren. Ook wil men proefvelden op een eigen perceel naast de bedrijfsgebouwen. De bebouwing moet gaan lijken op agrarische bebouwing (aardappelloodsen), het dak krijgt een minder opvallende donkere kleur en er is ruimte voor erfbeplanting.

Het bedrijf en de gemeente zijn voorts van mening dat bedrijventerrein Kruiswijk bij Anna Paulowna niet geschikt is, omdat dit trekkers door de bebouwde kom van dat dorp zou halen. De aardappelgronden liggen aan de andere zijde van de kern en Kruiswijk is meer gelegen in bloembollenconcentratiegebied. Een andere mogelijke vestigingslocatie nabij Wieringerwerf ligt buiten het centrum van het gebied waarin de bedrijven die lid zijn van de coöperatie zijn gevestigd. ZAP ondersteunt de telers, dit zou een forse toename van verkeersbewegingen betekenen. De activiteiten verschillen per teelt en zijn seizoensgebonden. In de oogstperiode is het drukker.

De ARO vindt dat de keuze voor een nieuwvestiging in open landelijk gebied snel is genomen. Ook de bedrijventerreinen zijn immers met steun van de provincie ontwikkeld. Hoe logisch is het om een bedrijventerrein te ontwikkelen dat nu niet kan worden gebruikt voor niet-grondgebonden bedrijven? Er is een kaartje geleverd met de betrokken bedrijven en die liggen in een ruim gebied, waar meerder bedrijventerreinen binnen of rondom liggen. De ARO vraagt zich af hoeveel verkeersbewegingen het betreft. Het gaat om gemiddeld zo'n 10 trekkers per dag. Is het erg als er seizoensgebonden wat extra verkeersbewegingen zijn?

Ook is er een discussie over de provinciale rol. In hoeverre heeft de provincie meegewerkt aan de keuze van de Kerkweg? Er zijn ca. 8 jaar geleden ambtelijke afspraken over gemaakt in het zogenaamde goede diensten overleg. Hierover is blijkbaar niets vastgelegd. In de huidige fase is er een positief ambtelijk advies wat betreft de verplaatsing, maar een negatief ambtelijk advies wat betreft vestiging op de locatie Kerkweg. De gedeputeerde wil de verplaatsing in GS brengen met een ARO-advies voor de locatie Kerkweg: waar zou je rekening mee moeten houden als je naar de Kerkweg gaat? De ARO vraagt zich echter vooral af wat de principekeuze doet met de landschappelijke kwaliteit. Het bedrijf is enigszins footloose, vergeleken met de echt agrarische bedrijven, zoals de melkveehouderij waar eerder deze vergadering over is geadviseerd. Is de ingreep in open landelijk gebied voor dit type bedrijf gerechtvaardigd? Ligt er voor de Kerkweglocatie wel een onderbouwde afweging onder? Er is grond gekocht en nu zit er druk op. Feitelijk is er niet naar het landschap gekeken en voldoet het niet aan de criteria van de provinciale Leidraad Landschap en Cultuurhistorie. De ARO vindt de ingreep te zwaar om hier zomaar in mee te gaan. GS kunnen een negatief ARO-advies echter naast zich neer leggen.

Het bedrijf geeft aan dat de Kerkweg voor ZAP een geschikte locatie is en dat het er niet misstaat. Er staat al meer bebouwing aan de Kerkweg. Feitelijk gaat het niet om zo'n heel grote ingreep. In de polder is sprake van verrommeling en leegstand, daar liggen meer kansen voor het behalen van landschappelijke winst. Er zijn geen alternatieven voor het bedrijf. Het alternatief zou zijn dat ZAP in Ewijksluis blijft en daar groeit met alle problemen van dien.

Conclusie:

De ARO begrijpt het belang van verplaatsing van het bedrijf uit de bebouwde kom van Ewijksluis en heeft kennis genomen van de overwegingen om voor hervestiging de open ruimte aan de Kerkweg te kiezen. De ARO kan echter niet positief adviseren over de gekozen locatie. Het bedrijf is geen agrarisch bedrijf en hoort daarom op een bedrijventerrein. De bedrijfsvoering is, in vergelijking met puur agrarische bedrijven, voldoende foot loose om andere locaties binnen het werkgebied van de ZAP te overwegen. De ARO begrijpt dan ook niet waarom voor het omvangrijke bedrijf alleen naar deze plek midden in de open ruimte van het buitengebied wordt gekeken.

De ARO kan bovendien de gekozen locatie niet beoordelen omdat hiervoor een uitgewerkte afweging tegen vergelijkbare locaties ontbreekt. Dat geldt ook voor een zorgvuldige onderbouwing wat betreft landschaps- en bebouwingstypologie, ervenopbouw en gevolgen voor de openheid zoals worden beschreven in de Leidraad Landschap & Cultuurhistorie van de Provincie Noord-Holland.

8. Twee woningen Jan Glijnisweg 89/89A, gemeente Heerhugowaard

Aanwezig bij dit agendapunt: de heren F.de Rijke (Breddels Architecten, gemachtigde aanvragers omgevingsvergunning, R.Dekker (Grontmij, adviseur ruimtelijke ordening), T. van der Eng (gemeente Heerhugowaard) en mevrouw S. Traudes (provincie, SVT)

Het betreft de bouw van twee woningen ter plaatse van een in mei 2013 afgebrande stolpboerderij, op de locatie Jan Glijnisweg 89 en 89a. De stolpboerderij werd gebruikt voor dubbele bewoning. De omgevingsvergunning voorziet in de bouw van twee woningen aan weerszijden van de voormalige stolp. De gemeente geeft in de ruimtelijke onderbouwing aan, dat de locatie beschouwd zou moeten worden als BBG, omdat het in het lint van de Jan Glijnisweg is gelegen. Deze conclusie is echter niet in lijn met artikel 9 van de verordening. Het gebied is gelegen buiten BBG, in het landelijk gebied. Met het verlenen van een omgevingsvergunning worden twee extra bouwvolumes mogelijk gemaakt. De gemeente heeft aangegeven op een later moment een bestemmingsplan op te stellen waarmee het bouwvlak van de voormalige stolp wordt wegbestemd.

De architect geeft een toelichting op het plan. De omvang van de kavel laat toe dat er twee afzonderlijke woningen worden gebouwd, in plaats van de dubbel bewoonde stolp. Er is voor de compositie gezocht naar een verdeling van een boerderij met bijgebouw, maar dat

kwam niet uit. Nu zijn er twee volumes, waarvan de één iets groter is, en de ander iets (4 meter) naar achteren is geplaatst, zodat er nog een beetje hiërarchie is. De Jan Glijnisweg is al een beetje bebouwde kom van Heerhugowaard, maar door de provincie is het niet zo aangeduid. Achter het perceel ligt een kassenbedrijf.

De ARO vraagt of het bouwrecht ter plaatse van de stolp blijft bestaan, zodat het bouwvolume nog zou kunnen worden uitgebreid. Dat is echter zeker niet de bedoeling; alleen om procedurele redenen is de huidige weg bewandeld, maar er komt een bestemmingsplan overheen die dit afdicht. De ARO begrijpt de ingreep en vindt die passend in het bebouwingskarakter van dit lint aan de rand van Heerhugowaard.

Conclusie:

De ARO ziet de Jan Glijnisweg als een half-landelijk lint aan de rand van de bebouwde kom van Heerhugowaard, waar de keuze om twee bouwvolumes te realiseren aan weerszijden van de plek waar één stolp stond niet bezwaarlijk is. Het advies is dan ook positief.

9. Planwijzigingen door gemeenten na ARO-adviezen: de casus brandweerkazerne Broek in Waterland als casus

ARO-lid Rob van Leeuwen signaleerde dat het plan voor de brandweerkazerne in Broek in Waterland, dat twee maal in de ARO is behandeld en waarover uiteindelijk positief is geadviseerd, in de uitvoering flink is gewijzigd. De ARO was ondanks de zichtbare locatie in de open Broekerpolder uiteindelijk positief vanwege de zo onzichtbaar mogelijke inpassing in het landschap (opgenomen in het talud van de weg, met grasdak). Dit plan is om budgettaire redenen vervangen door een ander plan, dat deze architectonische kwaliteit niet heeft. Het zou zo maar kunnen dat de ARO op het huidige plan een negatief advies zou geven, c.q. toen zou hebben gegeven.

Na deze signalering is een en ander nagegaan. De gemeente heeft éénmalig in oktober 2013 per mail gemeld dat de goedkoopste inschrijver 30% boven het budget zat. Men vroeg de provincie advies over een aangepast plan ('voorlopig ontwerp'), maar wees erop dat de gemeente inmiddels de vrijheid had om binnen het bestemmingsplan te bouwen. Er is daarop éénmalig per mail door de provinciale contactpersoon (na kort overleg met de ARO-secretaris) aangegeven dat als er financieel-technische beperkingen zijn, gekozen zou kunnen worden voor een sobere oplossing en een landelijke uitstraling, maar dan wel in lijn met het ARO-advies. De tekeningen waren nog niet duidelijk en om verduidelijking is toen gevraagd, onder meer een vogelvlucht en dwarsdoorsneden in relatie tot het talud.

Sedertdien is er geen contact meer geweest en dus ook niet verder geadviseerd. In telefonisch contact van de provinciale contactpersoon na de signalering van Rob van Leeuwen gaf de gemeente aan dat moest worden geschipperd tussen welstandsadvies ('landmark'), ARO-advies ('in talud onzichtbaar') en financiën ('geen geld'). Dit overtuigt niet, want landschappelijke inpassing zou leidend moeten zijn, daarna volgt de architectuur; financiële beperkingen zouden een uitdaging kunnen zijn en er had meer kunnen worden

overlegd. Er volgt nu nog, zo is afgesproken, een evaluerend ambtelijk overleg, dus dat heeft de signalering in ieder geval opgeleverd.

In overleg met Rob van Leeuwen is besloten dit ook (kort) voor de ARO te agenderen als casus:

- Wat vindt de ARO hiervan?
- Hoe gaat de provincie hiermee om: wat is de grip op uitvoering, wat wordt gesignaleerd en hoe wordt hier bij signalering op gereageerd?
- Welke lessen zijn hieruit te trekken?

Rob van Leeuwen geeft aan dat het aanvankelijke schrikbeeld bij het zien van de huidige ontwerptekening meevalt, maar het beeld wijkt wel af van wat met de ARO was afgesproken. Wat betreft de relatie met welstand geeft de ARO aan dat de ARO zich niet over architectuur heeft uitgesproken, maar alleen over de landschappelijke inpassing, dat wil zeggen het talud en het grasdak.

Wellicht zijn deze afwijkingen te vermijden als de ARO en provincie scherp kunnen zijn in de doorvertaling naar het bestemmingsplan. Blijkbaar maakt het juridische plan de afwijkingen mogelijk. Goed provinciaal toezicht achteraf is doorgaans moeilijk te doen. Nu de provincie meer terug treedt is vertrouwen geven het sleutelwoord. Als gemeenten zich daar niet aan houden moet de provincie weer scherper gaan toezien, dat kan per gemeente verschillen.

De ARO heeft geen rol om zelfstandig hierin een signaal af te geven richting gemeente en planopstellers. Die rol is er wel voor de gedeputeerde en de ARO adviseert hem dan ook dit te agenderen in interbestuurlijk overleg. Ambtelijk wordt aangegeven dat het voornemen is om in de met gemeenten te houden periodieke overleggen dit soort plannen, in ieder geval de wat meer aansprekende plannen, ook in vervolgfases nog te agenderen en daarmee de voortgang te monitoren.

10. Ontwikkelingen rond de ARO

Deze vergadering is de laatste die wordt voorgezeten door Geke Faber. De ARO zal in het vervolg adviseren over plannen met impact. De gedeputeerde beslist hierover na ambtelijk advies. Er wordt een ambtelijk team ruimtelijke kwaliteit in het leven geroepen, dat bestaat uit het huidige team dat de ARO ondersteunt en de ambtelijke adviseur ruimtelijke kwaliteit bij Ruimte voor Ruimte plannen. Dit gaat immers om vergelijkbare kleine casussen. Dit team zal regelmatig bij elkaar komen om de gedeputeerde te adviseren over de impact, om bij kleine plannen direct het kwaliteitsadvies te geven en bij grotere plannen (dus bedoeld voor de ARO) een pre-advies voor de ARO op te stellen. In alle gevallen gaat het nut en noodzaak advies daaraan vooraf, dat ligt niet bij het ambtelijke team ruimtelijke kwaliteit, maar bij de behandelend ambtenaren en de deskundigen in de verschillende sectoren, al is het een gegeven dat voor veel functies een toetsingskader ontbreekt. Dan zal vaak de passendheid vanuit ruimtelijke kwaliteit de doorslag geven in de advisering en beoordeling.

Geke Faber is door gedeputeerde Talsma gevraagd als lid van de ARO aan te blijven. Zij heeft echter besloten dit niet te doen. Er is nog geen vervangend lid gevonden voor Petra Berkhout, die heeft aangegeven als eerste te willen vertrekken. Het is niet waarschijnlijk dat er 14 mei al een vervanger is; daarom wordt Petra Berkhout verzocht om nog wat langer in functie te blijven.

11. Bustour en filmopname 14 mei 2014

De 14^e mei is, voorafgaand aan de reguliere vergadering, bestemd voor een ARO-tournee langs locaties waarover in 2013 is geadviseerd en waarbij ten behoeve van het jaarverslag een filmpje zal worden opgenomen. Tevens zal dan een ontmoeting worden gearrangeerd tussen gedeputeerde Talsma en afscheid nemend voorzitter Geke Faber, die beiden die dag op een congres moeten zijn, maar een deel van de tijd in hun agenda's zullen vrijmaken. Die ontmoeting zal om logistieke redenen rond lunchtijd in de buurt van Schoorl plaats hebben. De 14^e mei zijn Marinke Steenhuis en Adri van den Brink (waarschijnlijk) verhinderd. De logistiek van die dag is zodanig dat er ten minste 4, ten hoogste 5 ARO-leden in beeld kunnen komen. Met de overige ARO-leden zullen separate afspraken worden gemaakt voor een filmopname bij de locatie van hun keuze. Nadere informatie over de planning en route volgen.

12. Volgende ARO-vergadering(en)

De komende ARO-vergadering is 14 mei, aansluitend op de geplande bustour. Onder meer de woningbouw op het KNSF-terrein zal dan worden geagendeerd.

De vergadering van 10 juni is Rob van Leeuwen verhinderd en zal Marinke Steenhuis als vervangend lid aanwezig zijn.

Na de zomer zal het vergaderschema worden aangepast. Als dit niet op bezwaren stuit zal structureel op de dinsdagen worden vergaderd. Een voorstel hiervoor zal worden verspreid.